

Centre d'Estudis
Cristianisme i Justícia

PROPOSTES DE FORMACIÓ

Curs 2019-2020

CJ

Cursos i seminaris

Les activitats de formació del Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia, sempre que no s'indiqui el contrari, es fan al c. Roger de Llúria, 13 (Barcelona).

Inscripció als cursos i seminaris

Preu de la matrícula per a cada curs o seminari presencial, segons el nombre de sessions:

- 6 sessions: 55 € / 45 € persones en atur i estudiants
- 4 sessions: 45 € / 35 € persones en atur i estudiants
- 3 sessions: 35 € / 25 € persones en atur i estudiants

Preu de la matrícula per a cada curs de l'Aula Virtual, segons el nombre de sessions:

- 8 sessions: 65 € / 55 € persones en atur i estudiants
- 7 sessions: 60 € / 50 € persones en atur i estudiants
- 6 sessions: 55 € / 45 € persones en atur i estudiants

En cas de preu diferent, aquest s'indica en el curs o seminari corresponent.

Com matricular-se. Opcions de matrícula:

- A través del web: www.cristianismeijusticia.net/cursos-i-seminaris
- Per telèfon durant les hores de secretaria del centre
- Presencialment, a la secretaria del centre

Molt important. Tot i haver fet la inscripció (tràmit indispensable), la matrícula no es considerarà efectiva fins que no s'hagi fet el pagament. Modalitats:

- Amb targeta de crèdit o PayPal directament des de la fitxa d'inscripció de cada curs: www.cristianismeijusticia.net/cursos-i-seminaris
- Per transferència bancària al compte IBAN: ES08 2100 3205 1522 0043 3925 (cal indicar nom, cognoms i curs)

Les places dels seminaris són limitades. Cal formalitzar la matrícula per endavant. No es deixarà d'admetre ningú per motius econòmics. La informació més ampliada i actualitzada sobre els cursos i seminaris (canvis, cursos complets, cancel·lacions, etc.) l'anireu trobant al nostre web. Es donarà certificat d'assistència als alumnes que ho demanin.

Coordinació: Helena Martí i Santi Torres (cursos@fespinal.com)

Edita: Cristianisme i Justícia • Roger de Llúria, 13, 08010 Barcelona • 93 317 23 38
info@fespinal.com • www.cristianismeijusticia.net • Imprimeix: Ediciones Rondas, S.L.
Dipòsit legal: B 19141-2019 • Setembre 2019 • Tiratge: 15.000 exemplars

Amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació,
Administracions Públiques i Habitatge
Direcció General d'Afers Religiosos

Protecció de dades: Les dades dels destinataris de la present comunicació han estat extretes dels fitxers històrics de la Base de Dades General d'Administració de la Fundació Lluís Espinal (Cristianisme i Justícia), i es van incorporar amb el previ consentiment dels interessats atorgat, bé directament o bé procedent de relacions jurídiques mantingudes amb la fundació, a l'empara del que disposa l'article 6.2 de la LOPD i l'article 21 de la LSSI. La finalitat de la conservació rau en mantenir informats els nostres subscriptors i interessats pels seus serveis i de les activitats que organitza i en les que hi participa. La vostra informació no serà cedida a ningú, però si que es poden fer servir plataformes externes als sistemes de la fundació per facilitar l'enviament dels correus electrònics. Podeu completar aquesta informació consultant l'avis legal que podeu trobar a la web <https://www.cristianismeijusticia.net/avis-legal>. Respecte de la vostra informació, en qualsevol moment podeu informar-vos, consultar, accedir, rectificar, cancel·lar, limitar el vostre tractament, demanar la portabilitat de les dades, prohibir les decisions individuals automatitzades i oposar-vos, total o parcialment, a que la Fundació Lluís Espinal conservi les dades, escrivint al correu electrònic info@fespinal.com, o si ho preferiu, dirigint un escrit al carrer de Roger de Llúria, n. 13, 1r pis, a Barcelona (08010).

ACTE D'INAUGURACIÓ

Podrem viure junts? Reconciliar contraris en un món de conflictes

Amb Jacques Haers jesuïta, professor de Teologia i de Ciències Religioses a la Universitat Catòlica de Lovaina. Estudiós de la teologia de l'alliberament i les seves implicacions en àmbits com el de la globalització, la violència i la pau i el canvi climàtic.

Dilluns 7 d'octubre, a les 19 h

Sala d'actes de Cristianisme i Justícia. Roger de Llúria, 13 (Barcelona)

Presentarem també les línies de reflexió i les novetats d'aquest nou curs.

Retransmissió en directe a: www.cristianismeijusticia.net/en-directe

CURSOS

1. Fonaments per a una cultura de reconciliació

Coordinació: Joan Carrera

El nostre món i la nostra societat tenen múltiples fractures de tipus social, polític i ambiental que necessiten ser recosides. La reconciliació és, en primer lloc, una tasca personal, però també una tasca ètica i política que ha de permetre recrear aquelles condicions humanes que fan possible la vida social, i això suposa sovint anar clarament a contracorrent de l'actual cultura hegemònica de l'exclusió, el descart i el triomf del poder

i la força sobre les víctimes. Treballar per a una cultura de reconciliació significa posar en marxa processos alternatius amb valors d'inclusió, sostenibilitat, respecte a la diferència i a la dignitat humanes.

- Sessions en dijous, de 19 a 20.30 h
- Modalitats de participació:
 - Curs sencer (6 sessions)
 - Curs parcial (3 sessions a escollir)

17 d'octubre. Reconciliació amb un mateix. Una mirada psicològica
Maite Valls

24 d'octubre. Mirada pedagògica a les relacions trencades. No oblidar sentència el perdó? **Marta Burguet**

7 de novembre. Reconciliació amb Déu. **Xavier Melloni**

14 de novembre. Reconciliació en societats fracturades.
Kristian Herbolzheimer

21 de novembre. En les víctimes està Déu reconciliant el món.
F. Javier Vitoria

28 de novembre. Ruralitat o Barbarie. Reconciliar-se amb la natura.
Gustavo Duch

2. Curs d'Iniciació Teològica (CIT): «Com creure avui»

Coordinació: Joaquín Menacho

En un context de creixent secularització i pluralitat religiosa, es fa necessari revisar els elements fonamentals de la proposta cristiana avui. Per això, i per vuitena vegada, oferim aquest curs d'iniciació a la teologia que vol ser una síntesi dels fonaments de la fe cristiana des de la perspectiva pròpia de Cristianisme i Justícia. Durant el curs, farem aquest

recorregut guiats pels professors i professores de l'àrea teològica del centre i a través d'una metodologia que combina l'exposició magistral amb el treball personal i en grup.

- Sessions en dissabte, de 10 a 14 h
- Preu: 170€ / Persones en atur i estudiants: 150€

Primera part: CREURE AVUI

19 d'octubre. Creure en Déu en una societat agnòstica. **F. Javier Vitoria**

23 de novembre. Creure avui en Crist enmig d'altres ofertes de salvació. **Jaume Flaquer**

14 de desembre. Tornar al Jesús dels Evangelis. **José I. González Faus**

Segona part: FONAMENTS BÍBLICS

18 de gener. Conèixer l'Antic Testament per arribar a entendre el Nou. **Claustre Solé**

22 de febrer. Com llegir avui la Bíblia. **Llorenç Puig**

21 de març. Creure en l'Església, en Església, i fins i tot malgrat l'Església. **Jesús Martínez Gordo**

Tercera part: FE I COMPROMÍS

25 d'abril. Per a què serveix l'Ètica. **Joan Carrera**

16 de maig. Conclusió: La justícia que brota de la fe. Perspectiva teològica de Cristianisme i Justícia. **Joaquín Menacho**

- **A qui va dirigit:** especialment a persones que ja no es conformen amb les explicacions mítiques i simplificadores rebudes en la infància. És obert també a no creients o a persones d'altres religions que cerquin la raonabilitat del cristianisme actual.
- **Interessats/des:** data límit d'inscripció: primera setmana d'octubre. Places: 25. Tots els candidats hauran de respondre un qüestionari previ a l'acceptació al curs.

3. Curs de transformació social i ciutadania crítica (CTS)

Coorganitzat amb les entitats del sector social de la Companyia de Jesús a Catalunya. Coordinació: Ignasi Escudero

El Curs de transformació social i ciutadania crítica (CTS) és una invitació a formar-se en totes aquelles eines que ens ajuden a comprendre els canvis socials i polítics que s'esdevenen en el nostre món globalitzat. Volem acompanyar-vos en un itinerari tant formatiu com de compromís en la lluita per la justícia. Un espai d'aprofundiment que ajudi a la presa de posició en les

resistències que esquerden el mur, fonamentant l'esperança.

- Sessions en divendres i dissabte
- Preu: 150€ / Persones en atur, estudiants i voluntaris i treballadors de les entitats del sector social dels jesuïtes a Catalunya: 120€

1a sessió: UNA NOVA MIRADA. FOTOGRAFIA DE LA GLOBALITZACIÓ

18 d'octubre, de 18 a 21 h. [Maria Nadeu](#)

19 d'octubre, de 10 a 14 h. [Oscar Mateos](#)

2a sessió: LA CRISI ECOLÒGICA

26 d'octubre, de 10 a 14 h. [Santiago Álvarez](#)

3a sessió: LA CRISI MIGRATÒRIA

16 de novembre, de 10 a 14 h. [Sanja Rahim](#) i [Olga Correa](#)

4a sessió: EL NOU LLAÇ SOCIAL: INDIVIDUALISME I COMUNITAT

30 de novembre, de 10 a 14 h. [Pau Cuadern](#) i [Ignasi Escudero](#)

5a sessió: CRISI DE CURES I FEMINISME, NOU ABORDATGE SOCIAL

14 de desembre, de 10 a 14 h. [Araceli Caballero](#) i [Lourdes Zambrana](#)

6a sessió: RESISTÈNCIA ÍNTIMA I UTOPIA: CRIDATS A TRANSFORMAR LA REALITAT

10 de gener, de 18 a 21 h. [José Laguna](#)

11 de gener, de 10 a 14 h. [Maria del Carmen de la Fuente](#)

- **A qui va dirigit:** A persones compromeses amb la realitat del nostre món tant des de l'àmbit professional com també des de la condició de ciutadania. Persones que vulguin fer una anàlisi crítica de la realitat però que no es conformin només amb les dades o el relat oficial, sinó que busquin enfocaments alternatius que toquin també la fe, les conviccions, les opcions de vida...
- **Format i metodologia:** El cor del curs seran les sessions presencials amb ponències i dinàmica participativa, en forma de tallers. A més a més però, es proposaran lectures a casa entre sessions, i hi haurà una Aula virtual on penjarem continguts, es farà el treball entre sessions i es facilitarà la interacció entre els participants
- **Interessats/des:** Data límit d'inscripció: primera setmana d'octubre. Places: 25. Tots els candidats hauran de respondre un qüestionari previ a l'acceptació al curs.

4. Els dissabtes teològics

Coordinació: Tere Iribarren

Quatre matins per fer aturada i aprofundir en qüestions teològiques rellevants, connectades amb la vida i des de la perspectiva dels «últims». Dirigit tant als que tinguin alguna formació o hagin fet els nostres cursos CIT o CAT, com també als subscriptors de la revista *Selecciones de Teología*.

- Sessions en dissabte de 10 a 13 h
- Preu: 60€ / Persones en atur i estudiants: 50€
Subscriptors de *Selecciones de Teología* 50% de descompte

19 d'octubre. La paraula com a font d'audàcia i creativitat. **Pepa Torres**

14 de desembre. Buscant sortides a un món impossible. **Bernardo Pérez**

18 de gener. Allò últim des dels últims. Sobre l'esperança i l'escatologia cristianes. **Pep Giménez**

22 de febrer. Què diem quan diem Déu? Nous ateu i nous creients. **Jesús Martínez Gordo**

5. Tancar el cercle? Representacions de l'experiència espiritual i religiosa en l'espai

Coordinació: Àlicia Guidonet

El cercle és símbol de l'infinit, de la unitat i l'harmonia... i per aquest motiu ha estat utilitzat de manera transversal i amb l'objectiu de simbolitzar la divinitat o el món espiritual. En el transcurs de les diferents sessions, treballarem amb la representació de l'experiència espiritual i religiosa en l'espai, altrament dit, amb el lloc de culte o espai sagrat. Al llarg de la història de la humanitat, l'ésser humà, com a ésser simbò-

lic i social, ha necessitat crear espais en els que fos possible materialitzar l'experiència compartida pel grup.

- Curs coorganitzat amb l'Espai Interreligiós de la Fundació Migra Studium
- Sessions en dijous, de 19 a 20.30 h
- Modalitats de participació:
Curs sencer (6 sessions)
Curs parcial (3 sessions a escollir)

16 de gener. Experiència i construcció de l'espai: una comparativa entre religions. **Silvia Martínez Cano**

23 de gener. La natura com a teofania. **Josep Mª Mallarach**

30 de gener. Espai sacre en mutació: aproximació als canvis del lloc de culte en funció del context sociohistòric. **Eloi Aran**

6 de febrer. Barcelona i els llocs de culte: aproximació sociològica i de gestió pública. **Lola López**

13 de febrer. L'espai interreligiós. **Raimon Ribera**

20 de febrer. El lloc de culte com a espai mistagògic. **Bert Daelemans**

Jornada de cloenda. Nous espais de religiositat: els joves i l'experiència del Transcendent. Divendres 28 de febrer (Altres activitats, núm. 2)

1. Iniciació a la Bíblia per a aquells que l'obren per primera vegada

José Manuel Andueza

Breu introducció a la Bíblia, per a situar els diferents estils i gèneres literaris en que està escrita, i també els diferents blocs de llibres que la componen. L'objectiu és donar pistes per a poder apropar-nos a aquest conjunt de llibres, tot i descobrint

claus d'interpretació i comprensió, sempre en un llenguatge divulgador i sense necessitat de ser-ne experts.

- Dimarts 15, 22, 29 d'octubre; 5, 12, 19 de novembre, de 19 a 20.30h

2. La fe dels pobres

Víctor Codina

Quin és el Déu dels pobres? El poble pobre i senzill posseeix saviesa espiritual i actituds religioses? Quines són les seves riqueses i els seus riscos? Quin lloc ocupa en l'Església la fe del poble pobre i senzill? Aquesta problemàtica, segurament postergada durant anys, sorgeix de nou avui amb força en molts sectors de

l'Església i en el magisteri del papa Francesc.

Farem servir el text de Víctor Codina, *La religión del pueblo. De cuestionada a interpelante*, Sal Terrae.

- Dilluns 4, 11, 18 i 25 de novembre de 19 a 20.30h

3. Edith Stein: llum en temps de fosc

Enric Vilà i Lanao

La vida i testimoniatge d'Edith Stein és una llum cristiana contemporània imprescindible. El seminari recorre el seu camí de fe-exili-creu. La seva concepció de l'esperança i l'empatia responen a les grans qüestions que repton l'home del segle XXI. Des-

cobrirem una santa excepcional i aprofundirem en el seu feminisme, la seva espiritualitat i el seu camí de sentit i perfecció.

- Dimarts 26 de novembre i 3, 10, 17 de desembre, de 19 a 20.30h

4. Com parlar de Déu als joves i allunyats?

Carme Molist

Sí, «no ens cansem de cansar-nos» per apropar-nos als adolescents i joves i creure que és possible que els joves d'avui es trobin amb Jesús. En aquest breu seminari reflexionarem i compartirem sobre com són avui els nostres joves, quins són els seus valors, quins camins, maneres i

llenguatge podem seguir per tal que facin experiència de Déu i, el goig profund que sentin, els mogui a viure-ho i escampar-ho.

- Dimarts 14, 21 i 28 de gener; 4 de febrer, de 19 a 20.30h

5. Mort, felicitat i tecnologia al segle XXI

Oriol Quintana

Què proposa la cultura actual respecte qüestions com la mort, la felicitat o la tecnologia? Quines tradicions filosòfiques diverses han anat configurant la visió contemporània d'aquestes realitats? Com hi respon el cristianisme actual? És veritable-

ment capaç d'oferir una alternativa? Un curs destinat als que volen conèixer com autors contemporanis han analitzat vells problemes filosòfics i a promoure la reflexió entorn d'ells.

- Dimarts 14, 21, 28 de gener i 4, 11, 18 de febrer, de 19 a 20.30 h

6. L'evangeli de Marc i les Cantates de Bach

Francesc Riera i Francesc Roma

J.S. Bach és inexhaurible, una font que sempre raja. Després de l'experiència del curs passat (L'espiritualitat dels Exercicis de Sant Ignasi amb les Cantates de JS Bach), aquest curs reiterem l'experiència, amb una nova proposta de pregària i contemplació. Contemplarem les grans

línies i alguns textos significatius de l'evangeli de Marc. Bach ens sortirà a l'encontre amb el seu missatge estètic, religiós i de fe.

- Dilluns 20 de gener, 3, 17 de febrer i 2, 16, 30 de març, de 19 a 20.30 h

7. El personalisme comunitari i el post-humanisme: reptes tecnològics i humans

Albert Llorca i Sergi Mas

Membres de l'Institut Mounier ens explicaran quina és la posició del personalisme comunitari avui. En un món massificat, cosmopolita, globalitzat i rendit al culte de les noves tecnologies, ¿quines són les propostes ètiques i humanistes que

pot proposar el personalisme comunitari?

- Dijous 6, 13, 20 i 27 de febrer de 19 a 20.30 h
- Organitzat per l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya

8. Quina espiritualitat cristiana per al compromís social?

Maria del Carmen de la Fuente, Pau Vidal i Santi Torres

L'espiritualitat cristiana no és una espiritualitat d'evasió, sinó que ens remet a la realitat i al món. Buscarem en aquest seminari com l'evangeli pot inspirar una acció i un compromís social profund, tendre i resilient. Per això ens basarem en la lectura de textos del quadern de Pepe Laguna, *Fer-se càrrec, carregar i en-*

carregar-se de la realitat (Quadern n. 72 de CJ) i en els escrits i el testimoniatge del jesuïta Josep M. Pañella (1941-2009) (*Perquè aparegui la divinitat que treballi en nosaltres*, EIDES n. 73).

- Dilluns 10, 17 i 24 de febrer i 2 de març 19 a 20.30 h

9. Incapaços de Déu

Josep Cobo

El curs pretén respondre a la pregunta sobre si encara és possible creure en el Déu cristià. O per dir-ho amb altres paraules, si encara és possible confessar que Jesús és Déu en persona i no només un home de Déu. Farem servir el llibre de J. Cobo,

Incapaces de Dios. Contra la divinidad oceánica, ed. Fragmenta (es pot comprar a Cristianisme i Justícia).

- Dijous 20 i 27 de febrer i 5, 12, 19, 26 de març, de 19 a 20.30h

10. Què és el que en veritat s'ha de creure

José I. González Faus

El Concili Vaticà II va parlar d'una «jerarquia de veritats» en el contingut de la fe cristiana. Aquest ensenyament ha quedat guardat, per no dir oblidat. Però si hi ha una jerarquia en les anomenades «veritats de fe», encara hi és més respecte a mil accessoris que la història o les diverses inculturacions, reflexions o exposicions del missatge cristià van

afegint i acaben desfigurant-lo. El seminari intentarà treure molta pols teòrica i posar una mica d'ordre o de jerarquia vital en aquestes «veritats», buscant allò que és nuclear i ineludible en la fe cristiana.

- Dimarts 3, 10, 17, 24, 31 de març i 14 d'abril, de 19 a 20.30h

ALTRES ACTIVITATS

1. Cicle de conferències. Els dilluns dels Drets Humans

Justícia i Pau, el Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia, Mans Unides i Càritas organitzem un cicle permanent de conferències sobre aquelles problemàtiques que comporten vulneracions o dificultats per als Drets Humans arreu del món.

- Sessions a les 19h. Entrada lliure
- Més informació a:
www.cristianismeijusticia.net
www.justiciaipau.org
- Retransmissió en directe a:
www.cristianismeijusticia.net/en-directe

30 de setembre. Un futur sense precarietat laboral

4 de novembre. És compatible la presó amb els drets humans?

13 de gener. Fonamentalismes cristians i autoritarismes

3 de febrer. Dret a una mort digna. De què parlem?

2 de març. «Pobresa» s'escriu en femení

20 d'abril. Noves i velles violències a Amèrica Central

11 de maig. Un *Green New Deal* per a Catalunya

2. Jornada. Nous espais de religiositat: els joves i l'experiència del Transcendent

Ponència de M^a del Mar Griera, professora de Sociologia de la UAB i directora de l'Institut de Sociologia de la Religió (ISOR)

Taula d'experiències: amb membre de Casa Mozaika, Casal Loiola i Salam Shalom

Meditació i vetllada musical: Conduïda per Amparo Navarro, responsable de l'Espai Interreligiós del Centro Arrupe, València.

- Divendres 28 de febrer, de 17 a 20h jornada i de 20.30 a 22h meditació i vetllada musical

3. Cicle de cinema Ignasi Salvat

Coordinació: Sonia Herrera i Jaume Flaquer

En aquesta 10a edició del Cicle de cinema Ignasi Salvat parlarem de diversitat funcional, de bondat i humanisme, de distopies i esperança, de lluita contra el racisme, de pobresa i infància, dels drets de les

treballadores en el sector de les cures, del talent femení amagat en la història de l'art i d'amors lorquians que no passen de moda.

- Divendres, a les 19h. Entrada lliure i aportació voluntària

25 d'octubre. *Campeones* de Javier Fesser. Presenta: Eduard Tomàs

29 de novembre. *Lazzaro Feliz* de Alice Rohrwacher. Presenta: Jaume Flaquer

13 de desembre. *Hijos de los hombres* d'Alfonso Cuarón. Presenta: Xavier Casanovas

24 de gener. *Green Book* de John Carroll Lynch. Presenta: Kaire Ba

21 de febrer. *Cafarnaúm* de Nadine Labaki. Presenta: Mercedes Pagonabarraga

27 de març. *Roma* de Alfonso Cuarón. Presenta: Carmen Juarez

24 d'abril. *Maudie, el color de la vida* de Aisling Walsh. Presenta: Pilar Rubio

29 de maig. *La Novia* de Paula Ortiz. Presenta: Sonia Herrera

4. Jornada sobre «Els avenços en el coneixement de la Bíblia i del Nou Testament en els últims decennis: les contribucions d'exegetes catalans»

Coordinació: Jaume Flaquer

Amb: Jordi Cervera, Oriol Tuñí i Xavier Alegre.

- Dissabte 8 de febrer de 10 a 13.45h

5. Xerrada: Què vol dir viure a la ignasiana?

Adolfo Chércoles

- Dissabte 21 de març, de 10 a 13.30h

- Entrada lliure. Aportació voluntària

L'Aula Virtual és una plataforma pedagògica que permet seguir els nostres seminaris siguis on siguis a través d'internet i mitjançant uns materials elaborats pels professors i professores de l'equip de Cristianisme i Justícia. La plataforma està pensada també per a fomentar la participació a través d'un fòrum que promou el debat i la reflexió. Curs

rere curs anem incrementant la nostra oferta virtual arribant així cada vegada a més persones.

- Informació i inscripcions a:
www.cristianismeijusticia.net/aula-virtual

1. Els pobres en la teologia i l'espiritualitat cristianes

José I. González Faus

Rellegirem amb l'autor diversos textos del llibre *Vicarios de Cristo: los pobres*, antologia de textos del segle I fins a finals de segle XX.

- Data d'inici: 22 d'octubre
- Durada: 6 sessions
- Preu llibre *Vicarios de Cristo*: 15€ (inclou les despeses d'enviament)

2. Introducció a l'islam

Jaume Flaquer i Jordi López

Conèixer l'islam és indispensable per entendre una bona part de l'actualitat informativa i per interpretar grans episodis de la història de la humanitat dels darrers segles. Presentarem els «pilars» d'aquesta religió a més d'alguns apunts per al diàleg interreligiós, la convivència i

la gestió pública de la pluralitat religiosa.

- Dues dates d'inici:
22 d'octubre / 11 de febrer
- Durada: 8 sessions

3. Existeix Déu? L'experiència de Déu en un món que no dona a Déu per descomptat

Josep Cobo

Quin significat té una experiència de Déu on la paraula «Déu» ha perdut l'antiga validesa? Fins a quin punt podem recuperar la intel·ligibilitat del credo cristià sense falsejar-lo? Aquesta i altres qüestions seran abordades a través de la lectura del llibre *Déu sense Déu*, de Josep Cobo i Xavier Melloni (es pot adquirir a Cristianisme i Justícia).

- Dues dates d'inici:
22 d'octubre / 11 de febrer
- Durada: 7 sessions
- Preu del llibre *Déu sense Déu*: 15€ (inclou les despeses d'enviament, disponible en català i en castellà)

4. La noviolència. Una proposta bíblica de resolució de conflictes per al moment actual

Joan Morera

L'experiència del poble d'Israel és relatada a través de fragments i llenguatges a vegades molt violents. És aquest l'estil del Déu que els impulsava? D'altra banda Jesús és testimoni d'una resposta al mal, donant la seva vida a la creu... En aquest curs apro-

fundirem alguns textos bíblics, interrogant-nos sobre aquesta clau de fons: és Déu violent o no violent?

- Dues dates d'inici:
22 d'octubre / 11 de febrer
- Durada: 6 sessions

5. El pelegrí Ignasi: una inspiració per al nostre pelegrinatge vital

Carles Marcet

Treballarem a partir de la lectura de l'*Autobiografia* de Sant Ignasi, on ell mateix es qualifica de «pelegrí», amb l'objectiu de fer també una lectura de la pròpia biografia, del nostre propi pelegrinatge. Qui sap si, com ell, som capaços de percebre que «Déu ens ha

anat conduint com un mestre d'escola condueix un nen».

- Dues dates d'inici:
22 d'octubre / 11 de febrer
- Durada: 6 sessions

6. L'Alcorà, un llibre etern... amb una història de composició

Jaume Flaquer

Veurem quina és la dogmàtica islàmica sobre el Llibre així com la història oficial de la compilació (per passar de recitació oral a text escrit). Però l'anàlisi dels diversos gèneres literaris,

de l'anàlisi retòrica i de l'exegètic pot obrir-nos a noves sorpreses.

- Data d'inici: 11 de febrer
- Durada: 6 sessions

7. Introducció a la Teologia feminista. Mirades de les dones creients

Montse Escribano, Amparo Navarro i Silvia Martínez Cano

Durant aquest curs descobrirem què és la Teologia feminista i com es relaciona el gènere amb l'experiència de Déu. Ens endinsarem també en els fonaments i la història del feminisme cristià i en la lectura bíblica des d'una perspectiva feminista, així com en les

lluites, trobades i desencontres eclesials que aquest ha suscitat.

- Data d'inici: 11 de febrer
- Durada: 6 sessions

EXERCICIS EN LA VIDA QUOTIDIANA

Coordinació Jaume Casassas, Alicia Guidonet i David Guindulain

Els Exercicis Espirituals a la vida quotidiana van dirigits a qualsevol persona que es pregunti honestament què vol Déu de la seva vida i quin és el seu camí de felicitat. Hi ha moments en els quals hom sent la necessitat d'aturar-se per rellegir la pròpia vida, redreçar opcions poc encertades i descobrir cap a on enfocar el futur. Els Exercicis són una

pedagogia per fer aquest aprenentatge amb el mestratge de l'Esperit de Jesús, enmig de la vida quotidiana.

- Acompanyament personal, pregària diària i tres recessos durant l'any
- Més informació i pre-inscripcions a: www.cristianismeijusticia.net/exercicis-vida-quotidiana

XERRADES I TALLERS ITINERANTS

Contacte: cursos@fespinal.com

Una proposta del Centre per adaptar la nostra oferta formativa a les vostres necessitats específiques. Ens desplaçem allà on sigueu.

Especialment dirigit a grups, escoles, formació de professors, equips de voluntaris, entitats i parròquies.

També podeu consultar-nos la disponibilitat per traslladar en format itinerant alguna de les altres propostes de xerrades i cursos que oferim a Cristianisme i Justícia.

Proposem xerrades i tallers a l'entorn d'aquests àmbits:

Entendre i comprendre l'islam

L'islam és una religió molt present en la nostra societat però no del tot coneguda. Aquest taller ofereix la possibilitat de formació per conèixer, entendre i comprendre

l'islam i la realitat dels musulmans a Catalunya.

- Equip: Jaume Flaquer i Jordi López Camps

Davant la immigració i la crisi de refugiats, com treballem l'hospitalitat?

A partir de la lectura del quadern núm. 196, *De l'hostilitat a l'hospitalitat*, proposem un taller que amplii la mirada sobre la immigració i el refugi, i ens ajudi a construir un

discurs realista sobre què suposa viure l'hospitalitat avui a casa nostra, als nostres barris i ciutats.

- Equip de Cristianisme i Justícia i de la Fundació Migra Studium

La noviolència. Una proposta de resolució de conflictes per al moment actual

El quadern n. 207, *Desarmar els inferns. Practicar la noviolència de Jesús avui*, ofereix una proposta per encarnar la noviolència de Déu davant d'infernals que són impossibles

d'afrontar tant sols des del diàleg.

- Equip: Joan Morera i Grup de noviolència cristiana

Introducció a la perspectiva de gènere des d'una mirada creient

A què ens referim quan parlem de feminisme i perspectiva de gènere? En aquesta sessió oferirem una panoràmica de la situació de les dones al món i ens apropiarem als principals conceptes que són

necessaris per analitzar aquesta realitat, revisant també quin paper juga, ha jugat i pot jugar el cristianisme en la lluita per la igualtat.

- Equip: Sonia Herrera i Grup de gènere i feminismes

Fiscalitat justa: una lluita global

Els impostos i la fiscalitat són temes clau en el combat contra la desigualtat a nivell global i davant la falta de recursos per lluitar contra la pobresa i per unes millors polítiques públiques. Proposem

una xerrada en format taller que ajudi a entendre millor i aprofundir en aquesta qüestió.

- Equip: Xavier Casanovas i membres de la Plataforma per una fiscalitat justa

Viure amb menys per a viure millor

Darrerament hem dedicat alguns dels nostres quaderns a la qüestió del canvi climàtic, l'ecologia, la sostenibilitat i el decreixement: *Viure amb menys per a viure millor* (Quadern n. 214), *Creure en la sostenibilitat* (Quadern n. 212), *Cap*

a una ecologia integral (Quadern n. 202). Us oferim aprofundir en una xerrada o taller al voltant del contingut d'aquests quaderns.

- Equip: Joan Carrera i membres del Grup d'Ètica i Sostenibilitat

AMB ALTRES ENTITATS

LA COVA DE MANRESA

Cova de Sant Ignasi, Camí de la Cova 17, 08241 Manresa
Més informació i inscripcions a: www.covamanresa.cat
(34) 93 872 04 22 / info@covamanrea.cat

Curs d'Immersió Ignasiana (edicions en castellà i en anglès)

Aprofundirem en el llegat d'Ignasi de Loiola a fi d'inspirar una vida cristiana en la nostra societat i Església actuals i també per a la formació en l'acompanyament espiritual a persones i comunitats.

- Edició castellana: del 27 d'octubre al 11 de desembre 2019. Carles Marcet sj i equip
- Edició anglesa: del 26 d'abril al 7 de juny 2020. Josep Sugrañes sj, Joaqui Salord sj i equip

Seminari Intensiu d'Exercicis (Iniciació)

EIDES (Cristianisme i Justícia), l'Institut de Teologia Fonamental i la Cova de Sant Ignasi ofereixen cada tres anys un «seminari d'iniciació» en quatre períodes, adreçat a persones que volen estudiar el llibre dels Exercicis per preparar-se a acompanyar les diverses modalitats d'Exercicis i/o aprofundir la seva pròpia experiència de l'espiritualitat igna-

siana. (Cal haver-los practicat alguna vegada).

- Francesc Riera sj i equip
- Períodes:
 1. Del 31 octubre al 3 novembre 2019
 2. Del 26 al 31 desembre 2019
 3. Del 3 al 8 d'abril 2020
 4. Del 26 al 31 desembre 2020

Dos mesos de Reciclatge

El seguiment de Jesucrist ens demana avui, més que mai, una atenció profunda a les grans qüestions i als grans reptes que el nostre món té plantejats.

- Del 19 de gener al 21 de març 2020.
- Carles Marcet sj i equip

Lideratge inspirat en l'espiritualitat ignasiana

Per renovar el compromís amb el propòsit vital i professional. Redescobrir el lideratge en la clau ignasiana de «en tot servir i estimar». Adquirir habilitats directives. Tornar a la font d'experiència vital amb Déu. Ofereix espai, temps i recursos per reflexionar sobre la pròpia vida

com a directiu, i proposa accions per estructurar i esdevenir un bon líder compromès amb el propòsit vital i professional.

- Del 13 al 15 de febrer i del 16 al 18 d'abril de 2020.
- Carlos Losada, Josep Mª Lozano i Josep Miralles sj.

Quan anem arribant als 65, 70... anys

S'ofereix un espai i un temps per preparar-se, reflexionar i acollir la Tercera Edat, des de la pedagogia ignasiana del «sentir i gustar internament».

- Del 15 de setembre al 17 d'octubre 2019
- Carles Marcet sj, Francesc Riera sj i equip.

CASAL LOIOLA

Carrer Balmes 138 (Barcelona)
Més informació i inscripcions a: www.casalloiola.org
(34) 93 415 64 34 / info@casalloiola.org

Les activitats que organitzen conjuntament Cristianisme i Justícia i el

Casal Loiola les trobareu a: www.casalloiola.org

CRISTIANISME I JUSTÍCIA - LLEIDA

Parròquia Sant Ignasi, Plaça Espanya, 4 (Lleida)
Més informació i inscripcions a: www.stignasi-lleida.org
(34) 97 327 10 99 / ribasboixeda@gmail.com

El feminisme en la societat i en l'Església. Montse Esquerda, Ana Mª Agustí i Angelina Prenafeta. Divendres 8, 15 i 22 de novembre de 20 a 21.30h

Creure en la sostenibilitat. Les religions davant el repte mediambiental. Jaume Tatay, sj. Divendres 24 de gener de 20 a 21.30h i dissabte 25 de gener de 10 a 13h

El discerniment espiritual. Adolfo Chércoles, sj. Dilluns 23, dimarts 24, dijous 26 i divendres 27 de març de 20 a 21.30h

Noves formes de família. Julian Ajenjo, Marisol Ortiz i Pep Baquer sj. Divendres 17 i 24 d'abril de 20 a 21.30h

ESPAI SOCIETAT OBERTA

Carrer de Sant Eusebi 29-31, 08006 Barcelona
Més informació i inscripcions a: www.moulanoviolencia.net / 93 159 38 38

Tallers #Moulanoviolència

Coordinació: Grup de noviolència cristiana. Tallerista: Paco Cascón

La realitat social, política i econòmica del s. XXI ens ha dut a formes de vida de gran voracitat i agressió. Els discursos d'odi s'han estès veloçment, canalitzats sovint a través de les xarxes socials. Realitzarem cinc tallers que tenen per objectiu presentar

Taller-presentació dirigit a entitats per la pau, públic general del món educatiu i associatiu i mitjans de comunicació. Divendres 27 de setembre de 10 a 12h

Taller dirigit a persones del món educatiu formal. Dimarts 15 d'octubre de 18 a 20h o dijous 17 d'octubre de 10 a 12h

dotze vídeos multimèdia acompanyats per dotze unitats didàctiques que han de servir perquè persones provinents del món educatiu formal i no formal i entitats per la pau els utilitzin per treballar la noviolència.

Taller dirigit a persones del món educatiu no formal. Dimarts 5 de novembre de 16 a 18h o dimecres 6 de novembre de 18 a 20h

Presentació oficial a Cristianisme i Justícia. Dilluns 9 de desembre a les 19h

PROFESSORAT

- **Agustí, Ana M^a.** Mestra i psicopedagoga
- **Ajenjo, Julián.** Membre de l'àrea de la comissió de família de la companyia de Jesús
- **Álvarez, Santiago.** Doctor en economia. Director de FUHEM Eco-social
- **Andueza, José Manuel.** Llicenciat en teologia. Àrea teològica de CJ
- **Aran, Eloi.** Llicenciat en Teologia Fonamental i Arquitecte
- **Ba, Kaire.** Membre de SOS Racisme
- **Baquer, Pep, sj.** Arquitecte. Autor del llibre *La parella humana*
- **Burguet, Marta.** Doctora en pedagogia (UB)
- **Caballero, Araceli.** Periodista. Membre del Grup de gènere i feminismes
- **Carrera, Joan, sj.** Llicenciat en medicina. Doctor en teologia moral. Àrea teològica i social de CJ
- **Casanovas, Xavier.** Llicenciat en matemàtiques. Director de CJ
- **Casassas, Jaume.** Treballa a Càritas. Equip CJ EIDES
- **Cascon, Paco.** Educador i activista social per la Pau
- **Chércoles, Adolfo, sj.** Especialista en espiritualitat ignasiana
- **Cobo, Josep.** Llicenciat en filosofia i teologia. Àrea teològica de CJ
- **Codina, Víctor, sj.** Doctor en teologia. Àrea teològica de CJ
- **Correa, Olga.** Llicenciada en cc. socials i periodisme. Especialista en migracions internacionals
- **Cuadern, Pau.** Estudiant de Filosofia, Política i Economia a la UPF
- **Daelemans, Bert sj,** músic, enginyer-arquitecte i doctor en Teologia per la Universitat Catòlica de Lovaina
- **De la Fuente, M. Carmen.** Sociòloga. Directora de la Fundació Migra Studium
- **Duch, Gustavo.** Llicenciat en veterinària. Coordinador de la revista *Sobirania Alimentària*
- **Escribano, Montse.** Doctora en Filosofia. (Universitat de València)
- **Escudero, Ignasi.** Sociòleg. Membre de l'equip de CJ
- **Esquerda, Montse.** Directora general de l'Intitut Borja
- **Flaquer, Jaume sj.** Doctor en estudis islàmics. Cap de l'àrea teològica de CJ
- **Giménez, Josep, sj.** Doctor en teologia. Àrea teològica de CJ
- **González Faus, José I., sj.** Teòleg. Àrea teològica de CJ
- **Griera, M^a del Mar.** Professora de Sociologia de la UAB i directora de l'Institut de Sociologia de la Religió (ISOR)
- **Guidonet, Alicia.** Antropòloga. Coordinadora de l'Espai Interreligiós (Migra Studium)
- **Guindulain, David, sj.** Teòleg. Membre de l'equip de la Cova de Manresa
- **Haers, Jacques sj.** Doctor en Teologia (Universitat Catòlica de Lovaina)
- **Herbolzheimer, Kristian.** Director de l'Intitut Català Internacional per la Pau (ICIP)
- **Herrera, Sonia.** Doctora en comunicació audiovisual. Àrea social de CJ
- **Iribarren, Tere, rscj.** Llicenciada en filosofia i teologia. Àrea teològica de CJ
- **Juares, Carmen.** Treballadora familiar i activista
- **Laguna, José.** Teòleg i músic. Àrea teològica de CJ
- **Llorca, Albert.** President de l'Institut Mounier de Catalunya
- **López, Lola.** Antropòloga cultural. Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat de l'Ajuntament de Barcelona
- **López, Jordi.** Especialista en afers religiosos. Àrea social de CJ
- **Losada, Carlos.** Director General de UNIJES

- **Lozano, Josep M.** Doctor en Filosofia i llicenciat en Teologia
- **Mallarach, J. M.** Llicenciat en Geologia i Doctor en Biologia
- **Marcet, Carles, sj.** Llicenciat en història i teologia. Membre de l'equip de la Cova de Sant Ignasi de Manresa
- **Martínez Cano, Silvia.** Llicenciada en Teologia Fonamental (Deusto) i Arquitecta tècnica (UPM)
- **Martínez Gordo, Jesús.** Doctor en teologia. Professor a la Facultat de Teologia de Vitoria
- **Mas, Sergi.** Doctor en Filosofia. Membre de l'Institut Mounier de Catalunya
- **Mateos, Oscar.** Professor a la Universitat Ramon Llull. Àrea social de CJ
- **Melloni, Xavier, sj.** Antropòleg, teòleg i fenomenòleg de la religió
- **Menacho, Joaquín.** Doctor en Enginyeria Química. Llicenciat en teologia. Professor a l'IQS. Àrea teològica de CJ
- **Molist, Carme.** Vedruna. Àrea teològica de CJ
- **Moreira, Joan sj.** Llicenciat en teologia bíblica
- **Nadeu, Maria.** Estudis de traducció i interpretació d'anglès i àrab. Directora de la Fundació Salut Alta
- **Navarro, Amparo.** Responsable de l'espai interreligiós Centre Arrupe València
- **Ortiz, Marisol.** Membre de CVX, cofundadora d'Acollim i membre de l'Associació de Mares i Pares de Gais i Lesbianes
- **Pérez, Bernardo.** Doctor en teologia i en filosofia (Múrcia)
- **Prenafeta, Angelina.** Directora del Centre d'Orientació Familiar
- **Puig, Llorenç, sj.** Llicenciat en teologia. Delegat dels jesuïtes a Catalunya
- **Quintana, Oriol.** Doctor en humanitats (UPF). Càtedra d'ètica i pensament cristià a l'IQS
- **Rahim, Sanja.** Politòloga. Treballa en el projecte d'acollida de la Fundació Migra Studium
- **Ribera, Raimon.** Llicenciat en Ciències Econòmiques i en Filosofia i Lletres per la UB
- **Riera, Francesc, sj.** Llicenciat en filosofia i lletres i en teologia. Cap de l'àrea d'espiritualitat (EIDES) de CJ
- **Roma, Francesc, sj.** Pedagóg i melòman
- **Rubio, Pilar.** Editora tècnica i membre de l'equip de CJ
- **Solé, Claustre, odn.** Doctora en teologia. Facultat de Teologia de Catalunya
- **Tatay, Jaume, sj.** Doctor en Teologia. Director de la revista *Razón y fe*. Professor a la Universidad Pontificia de Comillas
- **Tomàs, Eduard.** Educador a associació AREMI. Atenció a persones amb paràlisi cerebral
- **Torres, Pepa.** Teòloga i educadora social (Madrid)
- **Torres, Santi.** Llicenciat en psicologia. Àrea social de CJ
- **Valls, Maite, rjm.** Psicòloga clínica i educadora
- **Vilà, Enric.** Llicenciat en teologia i en ciències empresarials
- **Vitoria, F. Javier.** Doctor en Teologia. Àrea teològica de CJ
- **Zambrana, Lourdes.** Llicenciada en Ciències Polítiques i diplomada en Treball Social i en CC. Religioses

Inscripcions i matrícula: Centre Borja. Carrer de Llaceres, 30, 08173 Sant Cugat del Vallès
93 674 11 50 • 93 590 80 87 • centreborsa@jesuites.net • www.jesuitescentreborsa.com

Llicència especialitzada en teologia fonamental

(Aquests cursos es realitzaran a la seu de Cristianisme i Justícia, a Barcelona)

1. *Què volem dir quan parlem de Déu? Repensar avui el Déu cristià des de la Bíblia.* Xavier Alegre, 26 de setembre, 3, 10, 17, 24, 31 d'octubre, 7, 14, 21, 28 de novembre, 5, 12, 19 de desembre, 9, 16 de gener, de 11:45 a 13:35
2. *Som lliures per a transformar la societat? Compromís social del cristià i condicionament sociològic.* Josep Miralles, 3, 10, 17, 24 d'octubre, 7 de novembre, de 9:45 a 11:35
3. *La intrínseca relació entre l'ecologia i la qüestió social: La proposta ecològica del Papa Francesc a Laudato Si'.* Joan Carrera, 31 d'octubre, 7, 14, 21, 28 de novembre, de 9:45 a 11:35
4. *Com ajuden a afrontar la mort les grans tradicions religioses.* Jaume Flaquer, Dijous, del 13 de febrer al 4 de juny, de 18,10 a 19,55 h (Lloc: Facultat de Teologia de Catalunya. c/ Diputació 231)
5. *L'accés a Déu en el pensament de Simone Weil.* Nuria Caum, 5, 12, 19 de desembre, 9, 16 de gener, de 9:45 a 11:35
6. *Una visió integradora de les grans tradicions religioses: lectura del llibre La Religió del futur de Ken Wilber.* Javier Melloni 30 de gener, 6, 13, 20, 27 de febrer, 5, 12, 19, 26 de març, 2, 23, 30 d'abril, 7, 14, 21 de maig, 4 de juny de 11:45 a 13:35
7. *La bellesa i la seva estètica en narracions religioses i místiques.* Domingo Cia Lamana, 30 de gener, 6, 13, 20, 27 de febrer de 9:45 a 11:35
8. *Pensar el cel i la mort des dels últims d'aquest món. Repensant l'escatologia.* Josep Giménez. 5, 12, 19, 26 de març, de 9:45 a 11:35
9. *La persona de Jesús amarada de la glòria de Déu en l'evangeli segons Joan.* Oriol Tuñí. 2, 23, 30 d'abril, 7, 14, 21, 28 de maig de 9:45 a 11:35

Formació permanent (Aquests cursos es realitzaran al Centre Borja, a St. Cugat)

Primer semestre

1. *Línies actuals i reptes de l'ètica contemporània.* Margarita Mauri
2. *¿Es possible una teologia de la història?* José I. González Faus
3. *«Lo Último desde los últimos»: esperança i escatologia cristianes.* Josep Giménez
4. *«Llibertat i Universalitat de Déu en Jonàs». «Divergències teològiques entre Job i els seus amics».* Teresa Solà
5. *Cinc mirades a l'aventura humana.* Ramón Nogués
6. *Redescubrir la identitat cristiana en tiempos de secularización.* Josep M. Millàs

Segon semestre

7. *Monsenyor Romero de El Salvador, autèntic profeta.* Rafael de Sivatte
8. *Va canviar Pau el missatge de Jesús?.* Xavier Alegre
9. *Els relats de la passió i la mort de Jesús en els quatre evangelis.* Oriol Tuñí
10. *Grans exploracions del segle XIX.* Irene Cordon i Jordi Canal-Soler
11. *«El vaixell d'Anticitera. El transport del luxe i la tecnologia de la Grècia Clàssica».* Carles Aguilar
12. *Modernització, tradicionalisme i sincretisme en el pensament japonès modern i contemporani (1868-actualitat).* Montserrat Crespín

Tercer trimestre

13. *El ciborg. Frontera de l'humà. Frontera de la teologia.* Francisco J. Génova
14. *Mística y estética en los misterios de eleusis.* Domingo Cia
15. *Ric en misericòrdia. Una teologia al servei del poble de Déu.* Núria Caum
16. *La participació, el protagonisme, la formació i la missió dels laics en l'església.* Armando Cester
17. *La diaconia ecumènica: cridats a l'acció transformadora.* Hèctor Vall
18. *Les angoixes o el malestar del segle XXI.* Jaume Patuel

**Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia
Fundació Lluís Espinal**

C. Roger de Llúria, 13
08010 Barcelona
Tel. 93 317 23 38
cursos@fespinal.com
www.cristianismeijusticia.net

Horari de secretaria

Matins, de 9 a 13 h
de dilluns a divendres
Tardes, de 16.30 a 19 h
dilluns, dimarts, dijous i divendres

